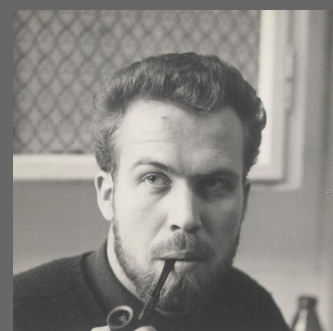
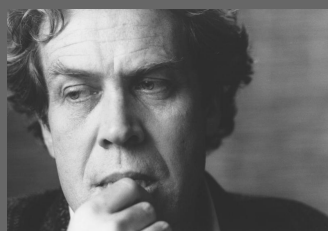
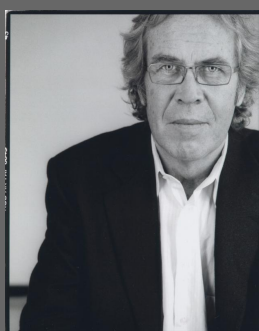

JØRGEN LETH

(1937 -)

Instruktør, journalist, forfatter og cykelsportskommentator. Født 14/6 1937.

Opvokset i Århus. Var som ung aktiv cykelrytter og bordtennisspiller. Student fra Marselisborg Gymnasium 1957. Studerede herefter litteraturhistorie i Aarhus og etnografi i København. Begyndte i 1959 at arbejde som journalist og kritiker (jazz og film), først på Aktuelt og fra 1964 på Politiken. Skrev sports- og rejserreportager, og anmeldte f.eks. den første Beatles-koncert i Danmark.

Debuterede som digter med samlingen 'Gult lys' (1962). Har siden udsendt en lang række bøger: digt- og essaysamlinger, to bøger om Haiti (hvor Leth har boet siden 1991) og en bog om cykelsport, 'Den gule trøje i de høje bjerge. Beretning om Tour de France'. I 2005 kom den stormombruste erindringsbog 'Det uperfekte menneske', som siden er fulgt op af yderligere tre bøger.

Leth filmdebuterede med et portræt af jazzpianisten Bud Powell, 'Stopforbud' (1963), og blev en central skikkelse i det eksperimenterende dokumentarfilmmiljø i 60'erne. Han lavede en række film i samarbejde med Ole John og

stiftede sammen med bl.a. Ole John og Per Kirkeby filmkollektivet ABCinema.

Leths dokumentarfilm er sanselige, personlige og præget af instruktørens sans for timing og rytme. Som filmkritikeren Morten Piil opsummerer i 'Danske filminstruktører': "Nysgerrigheden og skønhedssansen er drivkraften i Leths film, og med beundringsværdig sejlivet konsekvens har han dyrket sin overfladefascination".

Leth understreger ofte de mytologiske og episke aspekter ved de emner, han dokumentarisk behandler. Dette er tydeligst i sportsfilmene, f.eks. 'Stjernerne og vandbærerne' og 'En forårsdag i helvede', begge om cykelløb – henholdsvis etapeløbet Giro d'Italia og forårsklassikeren Paris-Roubaix. Instruktøren selv fungerer ofte som fortælleren, der kommenterer begivenhederne i filmene (Leth har endvidere i en årrække kommenteret Tour de France for TV 2).

Film som 'Livet i Danmark' og '66 scener fra Amerika' er minutiøst katalogiserende dokumentarfilm om mennesker og steder, mens eksempelvis 'Klaus Rifbjerg' og 'Jeg er levende – Søren Ulrik Thomsen, digter' er poetiske og originale kunstnerportrætter. I 2003 lavede Leth sammen med Lars von Trier 'De fem benspænd' – et filmprojekt, hvori Leth udfordres til at lave fem genindspilninger af 1967-klassikeren 'Det perfekte menneske'. Efter denne strabadserende udfordring følger Leths meget personlige erindringsfilm og kærlighedserklæring til sin barndomsby, 'Aarhus' (2005).

2010'erne bliver ekstremt produktive. På instruktørfronten indledes med premieren af det længe ventede filmværk 'Det erotiske menneske' – endnu en Leth'sk antropologisk undersøgelse, som vi har set det i bl.a. 'Det legende menneske' fra 1986. I 2013 følger portrætfilmen om billedkunstner John Kørner, som Leth arbejdede på i fem år, og i 2016 står han bag projektet 'Lyrikporten', som er optagelser af 28 danske lyrikere (ham selv inklusive), som læser op fra deres digtsamlinger. Derudover er der i den grad bud efter personen Jørgen Leth. Han medvirker som sig selv i bl.a. 'Klovn – the movie' og 'Rytteriet'. Han har lavet foreløbig fire albums med gruppen 'Vi sidder bare her' (Jørgen Leth, Mikael Simpson og Frithjof Toksvig), og der er bud efter hans ikoniske stemme til både digtoplæsning og som speaker på andres film samt selvfølgelig som TV 2's legendariske kommentator på cykelløbet Tour de France.

Leth er portrætteret i Tómas Gislasons 'Fra hjertet til hånden' (1994). Leth udgav i 2005 første del af sine erindringer 'Det uperfekte menneske. Scener fra mit liv', hvis indhold skabte voldsom debat i de danske medier. Debatten er samlet af Poul Pilgaard Johnsen i bogen 'Det fordømte menneske: Jørgen Leth og den nye sædelighedsfejde', og hele forløbet er skildret i Jørgen Flindt Pedersens film 'Sanselighedens pris' (2007). I efteråret 2007 udkom anden del af Leths erindringer 'Guldet på havets bund – Det uperfekte menneske 2', efterfulgt i 2012 af 'Et hus er mere end en ting – Det uperfekte menneske 3' og 'Mine helte – Det uperfekte menneske 4' i 2016. I 2019 er Leth aktuel med filmen 'I Walk' om hans eget liv.

Litteratur: Søren Birkvad: Verden er Leth – en bog om Jørgen Leths film og forfatterskab (1992). Anders Leifer: Osse i dag oplevede jeg noget... – samtaler med Jørgen Leth (1999), Jørgen Leth: Tilfældets gaver (2009). Se endvidere: www.letofilm.dk.

Læs om DFI Bibliotekets Jørgen Leth særsamling

Filmografi

Titel	År	Funktion	Kategori
Music for Black Pigeons	2022	Instruktion, Manuskriptforfatter	DK/Dokumentarfilm
I Walk	2020	Instruktion, Medvirkende, Arkivoptagelser	DK/Dokumentarfilm
Kaptajnens skygge – Christopher Juul-Jensen	2019	Medvirkende	DK/Dokumentarfilm
Lyrikporten – 28 danske digtere	2016	Instruktion	DK/Dokumentarfilm
Født til filmen	2015	Medvirkende	DK/Dokumentarfilm
Den hvide mand	2014	Speaker	DK/Eksperimentalfilm
Sort sne	2014	Speaker	DK/Eksperimentalfilm
Der er ikke andet end det der er	2014	Speaker	DK/Eksperimentalfilm
Jeg taler til jer - John Kørners	2013	Instruktion, Medvirkende, Manuskript	DK/Dokumentarfilm

Verden Titel	År	Manuskript Funktion	Kategori
Laamb	2013	Fortæller	DK/Dokumentarfilm
Rytteriet II	2013	Medvirkende	Tv-serie
Det erotiske menneske	2010	Instruktion, Fortæller, Manuskript, Fotograf	DK/Spillefilm
Han skal dog dø	2010	Medvirkende	DK/Eksperimentalfilm
Klovn - The Movie	2010	Sig selv	DK/Spillefilm
ABCinema	2009	Medvirkende	DK/Dokumentarfilm
Det meste af tiden	2009	Instruktion, Medvirkende, Digte	DK/Kort fiktion
Weightless - a Recording Session with Jakob Bro	2009	Medvirkende	DK/Dokumentarfilm
Fiktion	2008	Medvirkende	DK/Dokumentarfilm
The Yellow Jersey - Leths Second Unit optagelser	2008	Medvirkende	DK/Dokumentarfilm
Leth om Laudrup	2008	Medvirkende	DK/Dokumentarfilm
Tropical Mix	2007	Instruktion	DK/Eksperimentalfilm
Monument	2007	Instruktion	DK/Eksperimentalfilm
The Jørgen Leth Collection	2007	Instruktion	Antologi
Sanselighedens pris	2007	Medvirkende	DK/Dokumentarfilm
Tavi - ånden der steg op fra havet	2006	Medvirkende	DK/Dokumentarfilm
Historien bag kameraet	2006	Medvirkende	Tv-dokumentar
Aarhus	2005	Instruktion, Medvirkende, Manus	DK/Dokumentarfilm
Ghosts of Cité Soleil	2005	Executive producer	DK/Dokumentarfilm
De fem benspænd	2003	Instruktion, Manus, Himself - Director	DK/Dokumentarfilm
Drømmere	2002	Instruktion, Manus	DK/Dokumentarfilm
Nye scener fra Amerika	2002	Instruktion, Manus	DK/Dokumentarfilm
Monas verden	2001	Rygestemme	DK/Spillefilm
Vejen tilbage	2001	Konsulent	DK/Dokumentarfilm
Jeg er levende - Søren Ulrik Thomsen, digter	1999	Instruktion, Manus	DK/Dokumentarfilm
Haiti. Uden titel	1996	Instruktion, Manus, Foto	DK/Dokumentarfilm
Ra-ra	1994	Instruktion	DK/Dokumentarfilm
Fra hjertet til hånden	1994	Medvirkende	DK/Dokumentarfilm

Titel	År	Funktion	Kategori
Michael Laudrup - en fodboldspiller	1993	Instruktion, Manus	DK/Dokumentarfilm
Traberg	1992	Instruktion, Manus	DK/Spillefilm
Notater om kærligheden	1989	Instruktion, Manus, Produktion, Medvirkende	DK/Eksperimentalfilm
Dansk litteratur	1989	Instruktion, Manus	DK/Dokumentarfilm
Udvalgte ord fra tog	1989	Medvirkende	DK/Dokumentarfilm
Så langt øjet rækker - Dokumentarisme i Danmark	1989	Medvirkende	DK/Dokumentarfilm
Notater fra Kina	1987	Instruktion, Speaker, Manus	DK/Dokumentarfilm
Danish Music at the Louisiana	1987	Instruktion	DK/Dokumentarfilm
Det legende menneske	1986	Instruktion, Speaker, Manus	DK/Dokumentarfilm
Udenrigskorrespondenten	1983	Instruktion, Manus, Dialog	DK/Spillefilm
Pelota	1983	Instruktion, Manus	DK/Dokumentarfilm
66 scener fra Amerika	1982	Instruktion, Medvirkende	DK/Dokumentarfilm
Gadeartister i New York	1982	Instruktion	DK/Dokumentarfilm
Step on Silence	1981	Instruktion, Manus	DK/Dokumentarfilm
Peter Martins - en danser	1979	Instruktion, Speaker	DK/Dokumentarfilm
At danse Bournonville	1979	Instruktion, Speaker	DK/Dokumentarfilm
Kalule	1979	Instruktion, Manus	DK/Dokumentarfilm
Sanct Hansaften-spil	1979	Instruktion	Tv-film
En forårsdag i helvede	1977	Instruktion, Manus, Producent	DK/Dokumentarfilm
Det gode og det onde	1975	Instruktion, Manus, Produktion, Produktionsdesign, Fortæller	DK/Eksperimentalfilm
Klaus Rifbjerg	1975	Instruktion, Manus	DK/Dokumentarfilm
Den umulige time	1975	Instruktion, Speaker, Manus, Produktion	DK/Dokumentarfilm
Stjernerne og vandbærerne	1974	Instruktion, Speaker, Manus	DK/Dokumentarfilm
Eddy Merckx i nærheden af en kop kaffe	1973	Instruktion, Medvirkende, Foto	DK/Eksperimentalfilm
Livet i Danmark	1972	Instruktion, Medvirkende, Manus, Produktion	DK/Dokumentarfilm
Kinesisk bordtennis	1972	Instruktion, Klip	DK/Dokumentarfilm
Eftersøgningen	1971	Instruktion, Medvirkende, Ide	DK/Eksperimentalfilm
Frændeløs	1970	Instruktion, Manus	DK/Eksperimentalfilm
Teatret i de grønne bjerge	1970	Instruktion, Produktion, Foto	DK/Eksperimentalfilm

Titel	År	Funktion	Kategori
Motion Picture	1970	Instruktion, Manus, Produktion, Klip	DK/Eksperimentalfilm
Dyrehaven, den romantiske skov	1970	Instruktion, Manus	DK/Dokumentarfilm
Dyrehavefilmen	1969	Instruktion, Foto	DK/Eksperimentalfilm
Krag-filmen	1969	Instruktion, Foto	DK/Eksperimentalfilm
Rødovrefilmen	1969	Instruktion	DK/Eksperimentalfilm
Det perfekte menneske	1968	Instruktion, Fortæller, Manus	DK/Eksperimentalfilm
Ofelias blomster	1968	Instruktion, Manus	DK/Eksperimentalfilm
Nær himlen, nær jorden	1968	Instruktion, Klip, Lyd, Speaker	DK/Dokumentarfilm
Se frem til en tryk tid	1965	Instruktion, Manus, Klip	DK/Eksperimentalfilm
Stopforbud	1963	Instruktion, Manus, Produktion, Klip	DK/Dokumentarfilm
En samtale med Jørgen Leth		Medvirkende	U/Dokumentarfilm

UDSKRIV

DOWNLOAD PDF